

Nogometni kup ZHR - Lupak 2022.

Prijateljska utakmica između mladih

i veterana općine Lupak i Karaševa.

Godina: XXIX Broj: 204. Kolovoz 2022. / Anul: XXIX Nr.: 204 August 2022

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 3-4-5

U LUPAKU ODRŽAN KUP ZHR-A

STR. / PAG. 6-7

FESTIVAL MLADIH U
MEĐUGORJU

STR. / PAG. 9

KARAŠEVSKA ZORA LA PROETNICA

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u petak 30.09.2022, u 15.30 sati. Gledajte nas!

Mjesečno Izdanje Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj /
Ediție lunară a Uniunii Croaților din România

Godina / Anul **XXVIII**
Broj / Numărul **195**

Nakladnik / Editor
Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj /
Uniunea Croaților din România

Za nakladnika / Pentru editor
Giureci-Slobodan Ghera

ISSN KOD / COD ISSN **1841-9925**

Glavni urednik / Redactor șef
Ivan Dobra

Urednici / Redactori
Lina TINCUL

Vanjski suradnici / Colaboratori
Maria LAȚCHICI; Pr. Davor LUCACELA; Petru MILOȘ

Tehnoredaktor / Tehnoredactor
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj
Uniunea Croaților din România
327065 Carașova 22, jud. Caraș-Severin, România
Telefon: **0040-255-232255**

Fax: **0040-255-232146**

E-mail: **zhrcr@gmail.com; hg.redactia@zhr-ucr.ro**
Web: **www.zhr-ucr.ro** Hrvatska Grančica

www.zhr-ucr.ro

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u četvrtak 15.09.2022, od 11.00 sati (prije podne).

Svaka emisija pokušava obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:15, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

U LUPAKU ODRŽAN KUP ZHR-A	STR. 3-4-5
FESTIVAL MLADIH U MEĐUGORJU	STR. 6-7
U KARAŠEVU SVEČANO PROSLAVLJEN	
BLAGDAN VELIKE GOSPE	STR. 8
KARAŠEVKA ZORA LA PROETNICA	STR. 9
TA DIVNA NAŠA NARODNA KARAŠEVSKA NOŠNJA	STR. 10
KOLOVOZ – KADA SE VRIJEME ZAUSTAVLJA	STR. 11
PELJEŠKI MOST PUŠTEN U PROMET	STR. 12
VELIKALI PONIZAN	STR. 13
PESCAR CU INVITAȚIE!	STR. 14
PROSLAVLJEN DAN POBJEDE U KNINU	STR. 15

PROSLAVLJEN DAN POBJEDE U KNINU

Hrvati su 5. kolovoza proslavili Dan pobjede i domovinske zahvalnosti te Dan hrvatskih branitelja.

Blagdan je to kada se Hrvatska prisjeća 5. kolovoza 1995. godine kada je u vojno-redarstvenoj akciji "Oluja" oslobođen grad Knin.

Tradicionalna proslava najveće pobjede u Domovinskom ratu održana je u Kninu. Svečanost je krenula u 9 sati na Trgu Ante Starčevića u Kninu, gdje su vijence na spomenik domovini položili predsjednik Zoran Milanović, predsjednik Sabora Gordan Jandroković i predsjednik Vlade Andrej Plenković s izaslanstvima. Kninska crkvena zvona zazvonila su u 9 sati i 43 minute i podsjetila da je u taj čas na današnji dan prije 27 godina Hrvatska vojska oslobodila Knin, središte i simbola srpske pobune i okupacije uz pomoć JNA. Uz himnu u izvedbi Branke Suhodolčan, na kninskoj tvrđavi podignuta je hrvatska zastava.

od nekoliko dana. Treba zapamtiti i imati pred očima činjenicu da Hrvatska vojska tada nije imala streljiva za više od 2 tjedna borbe. Trebalo je djelovati brzo, sačuvati ljude i potrošiti ono malo što se imalo u u-vjetima međunarodnog embarga i u stalnom strahu od sankcija."

Predsjednik Hrvatskog sabora Gordan Jandroković podsjetio je da je operacija Oluja bila legalna i legitimna vojna operacija. "Mi smo narod koji je pobijedio i taj pobjednički hrvatski duh i domoljublje treba i dalje jačati," kazao je te pozvao na očuvanje vrijednosti na kojima je utemeljena moderna hrvatska država. Svečanu Misu u crkvi Gospe Velikog Hrvatskog Krsnog Zavjeta predslavio je biskup šibenski, mons. Tomislav Rogić, u zajedništvu s vojnim ordinarijem u RH, Jurom Bogdanom, vojnim i policijskim kapelanima, kninskim franjevcima i drugim svećenicima.

Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja proslavljen je diljem Hrvatske te je i u brojnim drugim gradovima i mjestima na razne načine obilježena 27. obljetnica VRO Oluja, u prisjećanju na najveću pobjedu u Domovinskom ratu.

VRO "Oluja" započela je 4. kolovoza 1995. u ranim jutarnjim satima. Već iduće jutro

Sursa: avtokampi.si

Na središnjoj svečanosti okupljenima su se prigodno obratili dužnosnici, govoreći o značaju ovog dana i gotovo tri desetljeća kasnije. Što taj dan znači, rekao je premijer Andrej Plenković: "Veličanstvena pobjeda u Oluji bila je odlučujuća. Hrvatska vojska i policija vratile su do tada najveći dio okupiranih teritorija. To nam je kasnije omogućilo mirnu reintegraciju hrvatskog Podunavlja i povratak posljednjeg dijela otrgnute hrvatske zemlje, čime smo iz rata izašli kao pobjednici."

Da nije bila riječ o jednostavnoj operaciji, istaknuo je predsjednik Zoran Milanović. "Ta operacija je bila veliki rizik, velika neizvjesnost. To danas izgleda jednostavno, banalno, rutinski – osloboditi ovoliki prostor od neprijatelja koji je ušančen, u roku

postignut je najveći uspjeh kada je oslobođen Knin, dotadašnje središte i simbol srpske pobune, a točno u podne na kninskoj tvrđavi zavijorila se 20-metarska hrvatska zastava. Akcija je ubrzo završena 7. kolovoza. Hrvatske vojne i redarstvene snage, u kojima je bilo oko 200 tisuća ljudi, oslobodile su brojne gradove i prometnice te su izbile na međunarodno priznatu granicu Hrvatske i BiH. Akcijom je nakon četiri godine okupacije u samo 84 sata oslobođeno gotovo 11.000 četvornih kilometara okupiranih područja i gradova u sjevernoj Dalmaciji, Lici, Banovini i Kordunu, odnosno gotovo petina države, što je utjecalo i na završetak rata u BiH te mirnu reintegraciju Podunavlja u ustavno-pravni poredak Hrvatske.

Lina Tincul

PESCAR CU INVITAȚIE!

De câteva luni bune a venit un nou coleg de muncă la noi în fabrică și nu mică mi-a fost surpriza să constat că era și el, la fel ca mine, un împătimit al pescuitului la răpitor.

Și cum aveam multe subiecte comune de discutat în pauzele de cafea, precum pescuitul păstrăvului și al altori răpitori, am ajuns să ne cunoaștem destul de repede.

Noul meu prieten a făcut primul pas și mi-a făcut o invitație la pescuit dinspre partea asociației de pescuit unde este membru, o invitație la un pescuit de păstrăv la munte, unde nu aveam voie să reținem decât doi pești. De fapt, doar el putea să îi rețină, eu fiind oaspete nu aveam dreptul să opresc nici un pește.

Din cauza lipsei ploilor din ultima vreme, debitele râurilor de munte au scăzut destul de mult, la fel și nivelul apei din lacurile de acumulare. Așadar, fie că alegeam să ieșim pe valea unui râu sau că vom opri pe malul unui lac, echipamentul trebuia bine ales și chiar și cele mai mici amănunte nu trebuiau neglijate, cu atât mai mult cu cât urma să pescuiesc pe ape necunoscute.

Dimineața devreme, în jurul orei 4, am fost gata de drum, totul a fost pus la punct cu mare grijă, mașina încărcată până la refuz și am fost gata de plecare. Aveam cam 130 km de parcurs, pentru că am ales să pescuim pe un râu care ulterior s-a dovedit o foarte bună alegere, nu numai din cauza păstrăvului prins dar și din cauza peisajelor desprinse parcă din basme. Am parcurs ultimii câțiva kilometri până pa malul râului pe un drum forestier care urma firul văii, unde râul își purta undele.

Am trecut pe lângă câteva bulboane, urmate de mici întinsuri ce anunțau locuri numai bune de pescuit, unde păstrăvii ar fi putut găsi adăpost și loc de pândă ideal.

Am început să pescuim fiecare cu ce se pricepe mai bine, colegul la muscă artificială, iar eu la blinchere. După primele ore de pescuit mi-am dat seama că apa râului este plină cu pește, problema era alta, cu greu aduceam la mal câte un pește mai mare de 30-40 cm. Iar cum noi nu am venit pentru pește mic, trebuia să abordăm o tactică cu totul diferită. Am făcut o pauză de o bere rece pe care am consumat-o cât se poate de repede, alfel riscam să se încălzească din cauza temperaturilor ridicate. Am decis să pescuim în locuri cu apă adâncă și să folosim numai năluci de dimensiuni mari, știind foarte bine că în apa acestui râu se află și exemplare foarte frumoase de loștriță.

Am urcat foarte mult în amonte râului până am ajuns la o cabană destinată pescarilor și vânătorilor unde puteai fi servit cu gustare rece și bere la halbă, bineînțeles, contra cost. Era ceva minunat, ne-am întâlnit cu alți pescari, am schimbat tactici de pescuit și am zăbovit aproape două ore la cabană. După care am urcat câțiva kilometri, timp în care am prins câțiva păstrăvi dintre care colegul a oprit unul singur pentru soția gravidă. Am hotărât de comun acord să întrerupem activitatea de pescuit și am plecat încetîșor la vale pe un drum forestier în speranța că va opri cineva să ne transporte până la locul unde am lăsat mașina colegului, aflată la aproximativ 8 kilometri de mers pe jos. Pe la jumătatea drumului ne-a recuperat un vânător care era singur în mașină, doar cu ceva sare din piatră pe care urma să o ducă animalelor sălbatice. Am ajuns cu bine la mașină în jurul orei 18:00 și am plecat la casele noastre, însă nu înainte de a ne promite ca în sezonul viitor să repetăm incursiunea la pescuit și să revenim cu un elan mai mare și mai multă energie.

Petru Miloș

U LUPAKU ODRŽAN KUP ZHR-A

U velikom finalu Kupa Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj, nogometaši Prolaza iz Karaševa pobijedili su nakon izvođenja jedanaesteraca Recoltu iz Ravnika s rezultatom 4-2 (0-0) i na taj način osvojili peto izdanje ove kompeticije koju naša organizacija priređuje već od 2016. godine.

Prva četiri izdanja kupa, na kojemu pravo sudjelovanja imaju nogometne momčadi iz svih karaševskih mjesta, održana su u Karaševu, uoči ili na sam blagdan Velike Gospe, dok je ove godine turnir po prvi put održan u Lupačkoj općini na prekrasnom igralištu trećeligaša Voințe iz Lupaka. Isto je po prvi put pobjednik ovoga tradicionalnog turnira odlučen nakon izvođenja jedanaesteraca, a isto je u premijeri Recolta odigrala finale turnira. Pobjedom protiv momčadi iz Ravnika u finalu kupa, nogometaši Prolaza su osvojili po peti put turnir Zajedništva Hrvata pa se slobodno mogu pohvaliti da su pobjednici svih edicija ovoga turnira.

Predsjednik Zajedništva Hrvata Slobodan Gera je na ceremoniji otvaranja 5. izdanja srdačno pozdravio sve prisutne, poželio sportku sreću svim sudionicima turnira, a načelniku lupačke općine Marijanu Vlasicu iskreno zahvalio što je igralište iz Lupaka stavio na raspolaganje organizatorima turnira i na taj način omogućio da se peto izdanje održi u Lupačkoj općini. "Iznimno me raduje što imam priliku pozdraviti sve vas i poželjeti vam iskrenu dobrodošlicu na ovom lijepom igralištu iz Lupaka gdje će za nekoliko minuta započeti nogometni turnir Zajedništva Hrvata. Raduje me također što su se pozivu organizatora, odnosno Odjelu za programe naše organizacije, odazvale sve nogometne ekipe iz naših karaševskih mjesta. Iskreno zahvaljujem ovom prilikom i načelniku lupačke općine Marijanu Vlasicu što je velikodušno ustupio igralište trećeligaša Voințe za održavanje našega natjecanja. Kao

i sve dosadašnje edicije ovoga tradicionalnoga turnira, tako je i ovogodišnje izdanje namijenjeno Velikoj Gospi, zaštitnici sviju nas, čiji ćemo blagdan proslaviti za nekoliko dana te Danu pobjede i domovinske zahvalnosti i Danu hrvatskih branitelja koji je proslavljen jučer 5. kolovoza. Na kraju bih zamolio sve nogometaše da tijekom utakmica poštuju nogometna pravila i igru u duhu fair playa kako bi uvijek pobijedilo sportsko prijateljstvo i zajedništvo. Svim momčadima želim puno sportske sreće i neka na kraju pobijedi najbolji".

Daleko najbolja momčad turnira bila je Prolaz iz Karaševa. U prvoj utakmici skupine nogometaši iz Karaševa su pobijedili Partizan iz Nermida s visokih 6-2, u drugom susretu su deklasirali Zorile iz Vodnika s rezultatom 6-0, dok su u zadnjoj utakmici iz skupine bili nešto suzdržani i pobijedili Voințu iz Jabačca s rezultatom 1-0. U polufinalnom ogledu nametnuli su

se protiv momčadi iz Lupaka s rezultatom 3-1, a u završnici turnira su nakon izvođenja jedanaesteraca pobijedili Recoltu iz Ravnika s rezultatom 4-2 i osvojili po peti put zaredom prestižni kup Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj.

Kup Zajedništva Hrvata održan je 6. i 7. kolovoza i okupio na jedno mjesto sve nogometne ekipe iz karaševskih mjesta. Prvoga dana su bile odigrane sve utakmice iz obje skupine pa su prisutni gledatelji svjedočili pravom nogometnom maratonu. Recolta iz Ravnika je izborila polufinale kompeticije nakon dvije pobjede u skupini, 2-1 protiv Lupaka i 4-1 protiv Klokotiča. U polufinalnoj utakmici igrači Recolte su glatko pobijedili Voinđu (2-0) i po prvi put od 2016. godine stigli u finale turnira. Polufinale kompeticije su također izborile Voinđu Lupak i Zorile Vodnik, prva nakon tijesnog poraza od Recolte i vrijedne 3-2 pobjede protiv Croatije iz Klokotiča, druga nakon visokog poraza od Prolaza i uvjerljivih pobjeda protiv Voinđe iz Jabalča (4-1) i Partizana iz Nermiđa (4-0). Osim poraza od Zorile i Prolaza, Partizan je u skupini pretrpio i 2-1 poraz od Jabalča.

U nedjelju popodne je održana završnica turnira, a zatim je održana ceremonija dodjele nagrada i priznanja. Najprije je u utakmici za treće mjesto Vodnik dobio Lupak s glatkih 3-0, dok je u finalnom ogledu Prolaz pobijedio ambicioznu Recoltu nakon izvođenja jedanaesteraca. Golman Prolaza Petar Domanjanc je na ceremoniji dodjele nagrada s pravom izabran za najboljeg vratara turnira. On se za vrijeme kompeticije istaknuo sjajnim obranama, a u samom je finalu obranio dva penala i uvelike pomogao svojoj momčadi da osvoji turnir. Jedanaesterci su praktički bili i jedina prava prilika koju je Recolta imala da ostvari pozitivan rezultat

Nogometna ekipa iz Nermiđa

Nogometna ekipa iz Jabalča

Nogometna ekipa iz Vodnika

Nogometna ekipa iz Klokotiča

VELIK ALI PONIZAN

Izgleda, ništa nije dalje od Isusovih riječi od čovjeka koji se bori za svoju slavu i svoju dominaciju nad drugima.

Ako je išta trajno kroz Evanđelje vrednovano i hvaljeno jest poniznost. Dapače, može se reći da se i Bog pokazuje kao ponizni Bog. Iako vrlo često govorimo o velikom i moćnom Bogu, bliži bi bio govor o poniznom Bogu. On se trajno pokazuje kao ponizni Bog koji ljubi.

Ni u kojem slučaju poniznost ne zatire osobnost niti našu sposobnost. Poniznost nije za izobličeni princip "sađenja kupusa naopako". Poniznost je duševno i unutarnje stanje osobe, prema sebi i prema drugome. Jednom riječju, poniznost je najbolji lijek egoizmu i najveći stimulans altruizmu. Zato je tokom cijele kršćanske povijesti poniznost stavljana kao temelj svim vrlinama.

Ona čovjeka razobličuje u lažnosti i napuhanosti, što o sebi i u sebi nosimo. Tek se kroz poniznost možemo istinski spoznati i druge istinski vrednovati. A najbitnije i najvažnije za našu sreću je istinski sebe poznavati i vrednovati. Izgleda da bez poniznosti sve pedagogije ne donose velike rezultate. Poniznost nas oslobađa od napuhanosti, da se ne bi umislili da smo bogovi. Nažalost, živimo u civilizaciji koja se baš hrani u napuhanoj posebnosti. Svatko se doživljava kao centar svijeta, a rezultat je da jako puno lažnih bogova hoda našim ulicama.

Ponavljam, poniznost nije nijekanje čovjeka nego istinsko poznavanje i vrednovanje sebe. Poniznost nas stavlja na naše istinsko mjesto, a time nam otvara oči da vrednujemo i prepoznavamo druge. Bez poniznosti nema prepoznavanja i čuvanja vrednota. Svi smo mi unikati, ali svi nismo jednaki. Svatko ima sve talente (vrijednosti) i adekvatno njima trebamo živjeti. Tek tako možemo biti sretni. Različitost nije manjak nego vrednota.

Zato trebamo druge priznavati u: časti, ljubavi, dobroći, moći, mjestu, inteligenciji... Moglo bi se reći jednom riječju: poniznost je životna nevinost. Zato su ponizni živa slika Boga ljubavi. Ponizni nikome ne smetaju i svima pomažu. Ponavljam, poniznost se uvijek i svugdje vrednovala. To je baza religioznosti i humanosti. Bez poniznosti ne možemo sebe spoznati! Ponizni čovjek dopušta Bogu i ljudima da bude kritiziran u življenju i u svojim idejama. Bog se otkriva samo poniznima, onima koji trebaju Boga i drugog čovjeka.

Ponizni nisu napuhani. "Kad priređujete gozbu pozovite siromahe... (Lk 14, 112). Time bi se pobjeđivalo sebe i svojeg egoizma. A tko priređuje ovakvu gozbu?! I onda nije čudno da se ispunjenje Isusove poruke odgađa. Nažalost, ovo se ne događa ni u najkršćanskijim zajednicama. Danas živimo vrijeme koje je opsjednuto 'prvim mjestom', i to jako puno razdvaja ljude. A poniznost je osnovica da bi se živjelo bratski i prijateljski. Treba se u sebi osloboditi pa se tek možemo radovati uspjehu i dobru drugoga.

Sursa: jw.org

Nažalost, jako smo slijepi na dobro drugoga. Svi. Neki će uza sve priznavanje vrijednosti drugoga, uvijek dodati, ali, ali... i onda ponište navedene vrednote. Ta sljepoća je prisutna i kod onih koji se 'svega odrekli'. Svega su se odrekli osim sami sebe i svojeg egoizma!? Pa i Stari zavjet proklamira Božju priklonjenost onima koji su 'na drugim mjestima', podčinjenima (Job 5, 11).

A dolazak Mesije veže se uz siromašne i ponizne, jer su siromaštvo i poniznost nerazdvojivi. U Novom zavjetu Isus se svrstava među ponizne i siromašne. Došao je da služi, i poziva sve ljude da jedni drugima služe a ne vladaju jedni nad drugima. Znao je Isus koliko je skriven i žilav poriv za vladanjem i dominiranjem nad drugima. Isusov savjet u današnjem evanđelju je pedagoške naravi.

Skoro bi se moglo reći kao lukavo privikavanje na 'druga mjesta'. Poniznost također oslobađa od predrasuda i u unaprijed otpisivanje bližnjih. U svakom slučaju možemo sintetizirati Isusov poziv na poniznost u formulu: Čovječe, ti si veći što si niži!

Dr. theol. Davor Lucacela

PELJEŠKI MOST PUŠTEN U PROMET

Pelješki most, koji spaja najjužniji dio Hrvatske sa ostatkom države, službeno je otvoren za promet u oba smjera 26. srpnja 2022. godine.

Most je jedan od najvećih projekata u Evropskoj uniji, dug je 2,4 kilometra, visok 55 metara i širok 23,6 metara. Ima dvije vozne trake i jednu zaustavnu liniju u svakome smjeru, a s obzirom na to da je velikim dijelom financiran iz sredstava Europske unije, za sve građane bit će besplatan. Za njegovu izgradnju bilo je potrebno gotovo 70.000 tisuću tona čelika i isto toliko betona. Vožnja iz pravca Splita prema Dubrovniku prethodno je podrazumjevala prolaz kroz Neum, jedini grad u BiH koji izlazi na Jadran, što je značilo da se prolazilo i kroz dva granična prela-

Zoran Milanović, predsjednik RH kazao je da će ovaj most će ostati spomenik želji naše generacije da dođemo na drugu obalu slobode.

„Ovaj most ne bi bio moguć da mali broj ljudi prije 30 godina nije obranio Dubrovnik i građane Hrvatske. Bili bismo nedostojni ako bismo ikada zatajili taj naš dug časti i srca. Most nije podignut nikome na štetu ili inat, naročito ne na štetu BiH. Tako bismo razmišljali i da BiH nije domovina hrvatskog naroda. Ovaj je most na dobrobit svih ljudi, neovisno o socijalnom statusu, porijeklu i uvjerenjima (...) Pelješki most je najvećim dijelom financiran novcem EU, ali to je naš novac. Nitko nam ništa nije poklonio, niti nam neće pokloniti“, rekao je predsjednik.

U kratkom obraćanju premijer Andrej Plenković je naveo kako je ovo povijesni dan za Hrvatsku kojim je ostvaren državni, strateški i svehrvatski projekt.

„Ovo je projekt ponosa, zato što smo dio generacije koja je spojila hrvatski teritorij. To je potez u ravni onih ključnih trenutaka koje su nam priuštili hrvatski branitelji kada se stvara hrvatska sloboda. Dio smo kluba najrazvijenijih zemalja i to trebamo i znamo cijeniti. Ovaj projekt nas je na fascinantna način povezao s Kinom“, kazao je premijer.

U videoporuci iz Pekinga, kineski premijer Li Kečijang rekao da je Pelješki most odraz prijateljstva Kine i Hrvatske, ali i suradnje Kine i Evropske unije, za šta će Peking nastaviti da se zalaže.

„Ne samo da je most znatno skratio vreme putovanja, ostvario dugogodišnji san lokalnih stanovnika, znatno olakšao tokove ljudi i roba i što će snažno podsticati razvoj hrvatske privrede i povećanje životnog standarda građana, nego će učvrstiti i prijateljstvo naroda Kine i Hrvatske“, rekao je on.

Izgradnja Pelješkog mosta je započela 30. srpnja 2018., a glavni izvođač radova bila je Kineska korporacija za puteve i mostove. Predviđa se da će preko mosta prelaziti oko 7.800 vozila dnevno, a da će se do 2046. taj broj udvostručiti.

Ivan Dobra

Sursa: avtokampi.si

za. Zahvaljujući Pelješkom mostu to će se zaobići, jer on spaja Komarnu, mesto na kopnenoj strani Hrvatske, a u blizini granice sa BiH, i Brijest, grad na poluostrvu Pelješac.

Slovenski inženjer Marjan Pipenbaher koji je projektirao Pelješki most ima iza sebe više od 200 takvih projekata, a povodom njegova otvaranja izjavio je kako smatra da taj projekt spada u „svjetski rang“ te da mu je predstavljao najveći izazov do sada. „Pelješki most spada među pet najvećih europskih mostova preko morskih zaljeva koji su sagrađeni na početku 21. stoljeća i spada u svjetski rang“, kazao je Pipenbaher.

Na svečanost otvorenja Pelješkog mosta stigli su brojni visoki uzvanici, predsjednik Zoran Milanović, premijer Andrej Plenković, predsjednik Sabora Gordan Jandroković, niz ministara, ali i bivša predsjednica Kolinda Grabar Kitarović.

Nogometna ekipa iz Lupaka

Nogometna ekipa iz Karaševa

Nogometna ekipa iz Ravnika

općina. Iako je rezultat bio u drugom planu, veterani su pokazali dobru formu, a utakmica je na kraju završila 3-3. Pravdu je u oba susreta bez greške dijelio proslavljeni karaševski nogometni sudac Marjan Grujeska. Obje utakmice su odigrane u revijalnom tonu, važnije je bilo zajedničko druženje nakon odigranih mečeva i osobito ugodna večer provedena na igralištu u Karaševu.

Ivan Dobra

jer za vrijeme čitave finalne utakmice nogometači iz Karaševa su konce igre držali u svojim rukama, nonšolantno su se ispromašivali u mnogim izglednim prilikama i dopustili da utakmicu odlučuju jedanaesteri.

Svim prisutnim momčadima uručene su za vrijeme ceremonije dodjele nagrada diplome za sudjelovanje i nogometne lopte, a trima najboljim sastavima uručeni su pehari i medalje. Osim Petra Domanjanca, koji je izabran za najboljeg vratara turnira, pojedinačna priznanja dobili su još i igrač Vodnika Milja Banak za najboljeg strijelca turnira i nogometna ekipa Partizan iz Nermiđa, kojoj je uručena nagrada za fair play.

Ovo izdanje nogometnog kupa Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj će ostati zapamćeno i po jednom zanimljivom detalju. Naime, za lupačku momčad Voinđu je na ovom turniru zaigrao i vlč. Mikola Lauš, ravnatelj temišvarске biskupske kancelarije i standardni igrač reprezentacije rumunjskih svećenika rimokatoličke ispovijesti. Vlč. Mikola je zabio i dva zgoditka, jednog u skupini u ogledu protiv Ravnika, drugog u polufinalnoj utakmici protiv Prolaza, a na kraju turnira je održao i kratak govor u kojemu je, između ostalog, naglasio kako je turnir Zajedništva Hrvata još jače ujedinio i učvrstio naš narod i našu malenu karaševsku zajednicu.

Nedugo nakon turnira u Lupaku, najbolje nogometne momčadi iz karaševske i lupačke općine odigrale su prijateljsku utakmicu 14. kolovoza u Karaševu, na igralištu pored rijeke Karaša. Nametnuli su se igrači iz karaševske općine s rezultatom 5-2. Prije ovog susreta odigrana je utakmica veterana iz karaševskih

FESTIVAL MLADIH U MEĐUGORJU

U Međugorju je u ponedjeljak 1. kolovoza počeo 33. Mladifest, Međunarodni molitveni susret koji je i ove godine okupio tisuće mladih vjernika iz cijeloga svijeta.

Ovakvo okupljanje omladine iz brojnih zemalja svijeta vjerojatno je najveće u katoličkom svijetu i sigurno je da ove godine takvog događaja neće nigdje biti.

Vjernici iz istočnog dijela Europe, među kojima i brojni vjernici iz Rumunjske, ove su godine brojčano dominirali u odnosu na zapadne goste. Uz desetine tisuća mladih u Međugorju, koji su pokazali ljepotu suživota što doprinosi miru u svijetu, bila je i grupa od pedesetak vjernika iz karaševskih sela kojoj je Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj osigurao **besplatan** prijevoz na Mladifest. Za vrijeme iscrpnog puta do Međugorja molili su krunicu i pjevali marijanske pjesme sakupljene u „Hodočasničkoj pjesmarici“, dok su na Mladifestu, osim molitve, misa, duhovnih vježbi, pobožnosti Križnjega puta i slavljenje Gospodina, mogli poslušati i razna svjedočanstava običnih ljudi.

biskup Aldo Cavalli. „Učite od mene i naći ćete mir“, bilo je geslo ovogodišnjeg Mladifesta, a upravo je to geslo mladima tumačio i papa Franjo te ih pozvao da otvorena srca idu k Njemu, uzmu Njegov jaram i uče od Njega. „Predragi, ne boj te se, idite k njemu sa svime što nosite u svome srcu. On je jedini Gospodin koji nudi istinsku okrepu i istinski mir. Slijedite primjer Marije, njegove i naše Majke, koja će vas dovesti k Njemu“.

Svečanu misu prve večeri predslavio je nadbiskup Barcelone i predsjednik Španjolske biskupske konferencije kardinal Juan Jose Omella kojemu je na dolasku u Međugorje zahvalio međugorski župnik fra. Marinko Šakota. Na početku homilije kardinal Omella je izrazio radost zbog sudjelovanja u Mladifestu te istaknuo kako dolazi iz Španjolske, izrazito marjanske zemlje. „Svatko od nas se može zapitati zašto sam došao u ovaj kutak Europe, što

Ovogodišnji međunarodni festival mladih u Međugorju svečano je otvoren 1. kolovoza u 19 sati Svetom misom koju je predvodio kardinal Juan Jose Omella, nadbiskup Barcelone. Prije mise na kojoj je koncelebriralo devet biskupa i nadbiskupa te čak 473 svećenika održan je mimohod sa zastavama više od 70 zemalja iz kojih su ove godine hodočasnici pristigli na Mladifest, a potom je poruku pape Franje sudionicima pročitao Apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje nad-

radim ovdje. To se i ja pitam. Mnogi od vas, poput mene, ovdje su po prvi put. Možda si postavljate ova i slična pitanja. Možda su te rodbina i prijatelji potaknuli na dolazak ovamo. No ako ste ovdje, to je zato što su Isus i Marija to željeli. Započinje jedinstven tjedan. Prepustite se, neka vas nosi i vodi naša Majka, Blažena Djevica Marija“.

Drugog dana Mladifesta, na blagdan Gospe od Anđela, središnje večernje misno slavlje predslavio je generalni ministar Reda male braće fra.

KOLOVOZ – KADA SE VRIJEME ZAUSTAVLJA

Kolovoz, mjesec velikih, teško podnošljivih vrućina u našem kraju.

Vrućine velike ovladale su ne samo našim krajevima već cijelom Europom. Cijeli je mjesec kolovoz bio toliko vruć, da smo imali dojam da smo u pustinji.. Zemlja, ljudi, biljke, šume, polja i životinje sve je vapilo za „dobrom i ugodnom kišom“.

Nakon dvije godine teških zabrana, polako je stiglo svojevrsno olakšanje i opuštanje. Sanitarne su mjere malo ili više popustile. Pogotovo u kolovozu, mjesecu predaha, mjesecu godišnjih odmora. U našim su se krajevima oni koji rade izvan zemlje bar nakratko vratili u svoja rodna mjesta koja su se veselo popunila.

A mjesec je kolovoz u znaku velikog blagdana, zapravo dvaju blagdana posvećenih Majci Božjoj, prvi je Gospa Sniježna, koja se slavi 5. kolovoza i Velika Gospa, blagdan Marijina uznesenja na nebo, blagdan koji nas polako uvodi prema nadolazećoj jeseni.

I dok je kolovoz većini onih koji su zaposleni vrijeme godišnjih odmora, u pčelarstvu se smatra mjesecom kada prelazimo u novu pčelarsku godinu, znači nova godina za košnice. Pčelice su vrijedne i kada drugi odmaraju.

Jedan od razloga zašto se tako računa nova godina za pčele je da tada pčele počinju pripreme za ulazak u zimu. Stoga se preporuča da već sada pčelama se pomogne s hranom. A kad smo već kod pčela, onda spomenimo i radove na našim poljima.

Nekada su se naša polja i livade cijelo ljetu obrađivala, kosila, čistila. Sada, iako je dosta polja napušteno, nažalost, ipak još ima nade. Još se kose neke livade, čuju se kosilice na bregovima. A vrijeme je i kada beremo ljetnje šljive. Slatke gučice, trnke i još neke vrste. Zapravo ove prve ljetnje šljive pripremaju nas za veće berbe, onih jesenskih šljiva. A naši su bregovi puni voćnjaka sa šljivama. Mislim da nema obitelji među Karaševcima koja nema barem jedan voćnjak šljiva.

Početak jeseni je i bio u znaku berbi šljiva. Toliko još voća ima po našim krajevima. Dosta tih voćki napušteno je, meke i sočne kruške, jabuke.... ostaju neobrane, zapuštene. Samo poneka vrana, gavran ili piljak (kako mi kažemo) leti visoko iznad i remeti mir koji je zavladao. Nijema šute polja i livade i čekaju svoje vlasnike da im se vrate iz dale-

Sursa: narod.hr

kih krajeva, barem ponekad, barem nakratko.... Kao da je vrijeme nestalo od Velike do Male Gospe!

Jer kaže se da između 15. kolovoza i 8. rujna ljudi ne stare, da je sve toplo i mirno, da se stvari slažu i da ljudi imaju samo dobre misli i traže novi dom. Kaže se da između 15. kolovoza i 8. rujna vrijeme ne zna kamo će, prema ljetu ili jeseni, da lišće žuti, ali ne opada, da ptice žele otići, ali još ne znaju hoće li na sjever ili na jug. Također se kaže da rijeke prestaju teći i da more nema valova, jer vrijeme stoji i čeka.

Kao što vrijeme stoji i čeka, tako i naša sela, stoje mirno i čekaju povratak svojih mještana. I doista, veliki broj se upravo sada vraća u rodni kraj, na godišnji odmor, kod svojih roditelja ili baka i djedova. I barem u ovom kratkom razdoblju opet zaživješe naša sela, kao nekad. Jer možemo ležati premo mora i visokih planina, odmoriti dušu možemo samo u rodnom kraju. Stoga, iskoristimo ovaj predah mudro da izliječimo um od crnih misli i da svoju dušu približimo Bogu i našim najmilijima, koji nas strpljivo čekaju da se vratimo, bar kratko, doma.

Maria Lačhici

TA DIVNA NAŠA NARODNA KARAŠEVSKA NOŠNJA

Ova godina kao da označava preporod naše narodne nošnje.

Na društvenim stranicama vidimo svadbe u kojima mladenci, kumovi, rodbina nose našu divnu karaševsku narodnu nošnju. Kao da se uspavana ljepotica, u ovom slučaju naše košulje, kece, pole, kanice, salbe, marame, probudila i pokazala u svojoj punoj ljepoti i raskoši!

U lipnju, u Lupaku i Ravniku, podijeljen je sakrament Svete Potvrde. I svi su mladi koji su dobili sakrament Svete Potvrde bili obučeni u našu narodnu nošnju. Inače je dolazak svetog oca biskupa, Josipa Palla, uvijek svečan događaj, a pogotovo kada dijeli sakrament Svete Potvrde, ove godine kao da je izgledalo još svečanije. Poredani u dva reda, u bijelim košuljama, salbama i s cvijećem u kosi, crkva je zračila radošću i svečanošću. Kao da je bila umjetnička galerija u sakralnom, svetom prostoru, u očekivanju svečanog i svetog trenutka!

Kaže se u narodu da sve ima svoje vrijeme! Izgleda da je opet stiglo vrijeme revalorifikacije naše narodne karaševske nošnje. Na radost naših roditelja, pogotovo mama i majka, koje su s toliko ljubavi i truda vezle košulje, peglovale kece, pole i sve ostalo što treba da se djevojka ili mladić primene u ovu nošnju.

Jer nije jednostavno napraviti košulju. Znamo koliko vremena treba da se košulja naveze, nakon što se nabavio novi vez (to i nije lak posao jer bilo je samo nekoliko poznatih marljivih žena u Karaševu koje su izvodile novi vez!), pa da se pazi kako se pere, pegluje, da joj se stave peklje i sve ostalo. A tek keca?! Da se tke keca, pa da se okrača, pa kanice. K tome još i pole da se

pegluju, pa onda nakit, pogotovo stara štenja. Ali kad se sve to uspije, i kada se mladi primene, to je raj za oči i dušu!

Dokaz tome je da gdje god se pojave naši mladi obučeni u narodnu nošnju, vidimo to na primjeru folklornog ansambla „Karaševska zora“, izazivaju divljenje. Ili pak kada se klokočki tamburaški ansambl obuče u narodnu nošnju, onda je to glazba za uši i oči. A čemu se dive oni koji vide našu narodnu nošnju? Pa svemu što čini našu narodnu nošnju, jer kada bolje promatrano, naša je nošnja pravo umjetničko djelo vrijednih i marljivih ruku naših žena. Da, naše su mame i majke prave umjetnice (artiste). Hvala im na tome!

I, na svu sreću, naša nadarena, marljiva i draga učiteljica, gospođa Marija Vlašić iz Vodnika, vodi radionicu ručnog rada na kojoj podučava djecu i mlade o vezovima i drugim predmetima vezanim za nošnju i druge vezene predmete. Zajedništvo Hrvata u prostorijama sjedišta u Karaševu stavilo je na raspolaganje prostor i sve ostalo kako bi se ova radionica održavala. Što znači da ima nade za budućnost naše narodne nošnje. A da je budućnost obećavajuća i puna nade dokazuje i slika djevojčice iz Lupaka, koja je pratila svoga brata na Krizmanju.

Od malih se nogu učimo imati i nositi našu narodnu nošnju. Održavati je i spremati drugu, novije košulje, s novim vezovima, nove kece s novim farbama i krčanjem i tako dalje. Prenesimo i mi dalje ono što su nam dale na čuvanje i nošenje naše majke i mame. Hvala svim majkama i mamama koje su usadile u nama ljubav prema našoj karaševskoj narodnoj nošnji!

Maria Lačhici

Massimo Fusarelli, uz koncelebraciju 550 nadbiskupa, biskupa i svećenika. Prije mise, kao svake večeri, molila se krunica, a dijelove krunice je na rumunjskom jeziku molila čuvena glazbenica umjetnica koja već dugo živi u Međugorju Melinda Dumitrescu, članica međunarodnog zbora i orkestra, poznata i kao prva međugorska violina. Fra Masimo je u svojoj propovijedi, između ostalog, kazao kako je s radošću i iznenađenjem prihvatio poziv Njegove ekscelencije monsenjora Alda Cavallia da dođe u Međugorje. „Nisam mogao zamisliti bez da vidim vlastitim očima jedan ovakav spektakl, prizor mnoštva vjere i molitve. Znak je to da gospodin Isus još uvijek zna fascinirati mlade i pozvati ih na susret s Njim, na vjeru, sljediti ga cijelim svojim životom, koji je pun iščekivanja za budućnost čak i u ovom vremenu za koji se čini da nam krade budućnost.“

Trećeg dana Mladifesta središnju večernju Svetu misu predslavio je provincijal hercegovačke franjevačke provincije fra. Jozo Grdeš, a koncelebrirala su 564 svećenika. U svojoj propovijedi, osvrnuvši se na evanđeoski ulomak i dijalog Isusa i divne žene iz evanđelja fra. Jozo je kazao kako je Isus u Svetom pismu predstavljen kao onaj koji pobjeđuje u raspravama sa Židovima i Farizejima, ali u ovom slučaju žena kao da pobjeđuje. Isus dopušta da ga ona kritizira, što više, On je hvali zbog njezine vjere. „Ovdje ste na Mladifestu jer vi tražite i želite, poput ove divne žene iz evanđelja,

naći istinu, a istina uvijek vodi prema Kristu. Susresti Mariju, a Marija uvijek vodi Kristu, poći na put traženja koji uvijek ima sretan cilj“.

Središnju večernju Svetu misu četvrtog dana 33. Mladifesta, nakon svjedočanstava članova zajednice Cenacolo i Gospine krunice predslavio je biskup mostarsko-duvanski monsenior Petar Palić u zajedništvu s još 524 svećenika. Napomenuvši da se ovaj susret mladih odvija uoči blagdana preobraženja Gospodinova, biskup Palić je okupljene pozvao da kada se vrate svojim kućama, obiteljima, u škole i na fakultete, na radna mjesta, pokažu da ih je ovaj susret s Kristom preobrazio. Četvrti dan Mladifesta završio je prikazivanjem filma zajednice Cenacolo „Slavlje je za vas“. Inače, zajednica Cenacolo ima 60 članova iz 14 zemalja svijeta i bori se za živote mladih ljudi koji su zastranili na putovima ovisnosti od droge, alkohola, kocke, interneta, anti-depresiva.

Petoga dana, u poslijepodnevnom programu, svjedočio je pater Benjamim de Vito iz Francuske. Nakon molitve krunice, Svetu misu je predslavio fra. Marinko Šakota, koordinator Mladifesta i dosadašnji međugorski župnik. Nakon euharistijskog klanjanja i poslanja uslijedio je oproštaj sudionika ovogodišnjega Mladifesta. U pet sati ujutro fra. Marinko Šakota je koncelebrirao Svetu misu na Križevcu kojom je završio 33. Međunarodni molitveni festival mladih u Međugorju.

Ovogodišnji Mladifest, kojega je obilježila molitva, slavljenje Gospodina, pjesma, radost na licu, krunica u ruci i mir u srcu desetaka tisuća mladih, bio je i prilika za oproštaj u veličanstvenom događaju s tisućama mladih koji su mu na kraju pljeskali i ukazali mu zahvalu sadašnjega župnika Međugorja fra. Marinka Šakote, godinama glavnog koordinadora i organizatora Mladifesta.

Ivan Dobra

U KARAŠEVU SVEČANO PROSLAVLJEN BLAGDAN VELIKE GOSPE

Svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo – Velika Gospa, zaštitnica Župe Karaševu, proslavljena je u ponedjeljak 15 kolovoza.

Velika Gospa je blagdan kad se katolički vjernici prisjećaju dogme svoje vjere: da je Blažena Djevica Marija dušom i tijelom po završetku svoga zemaljskog života uznesena u slavu neba u društvo sa svojim uskrnulim sinom Isusom Kristom. U duhu tradicije mještana sam Dan zaštitnice župe proslavljen je svečanom Svetom misom u crkvi iz Karaševa. Ove godine je Svetu misu u karaševskoj crkvi održao vlč. Mikola Lauš, ravnatelj temišvarске biskupske kancelarije, uz suslavlje domaćeg župnika Petra Rebedžile, velečasnog u mirovini Milje Sime, dok je prigodnu propovijed održao vlč. Milan Sima, župnik klockotičke župe. Kao i pretprošlih godina, prelijepa crkva igradena davne 1720 godine, bila je prepuna vjernika, kako gostiju, tako i mještana.

Dragi svećenici, draga djeco, dragi mladi, dragi gosti, danas sveta crkva slavi uznesenje Blažene Djevice Marije na nebo. Za vas ova svetkovina ima još veću važnost, jer ste se danas u velikim broju skupili svi zajedno da proslavite ovaj velik blagdan. Treba da zahvalimo Djevici Mariji, našoj nebeskoj Majci, jer ona zagovara uvijek za nas kod dragoga Boga, ona nas čuva i uvijek prati svojom majčinskom ljubavi. Sveta Marija je bila neznatna i ponizna, ali ju Bog uzvisio. Mi ju danas slavimo kao proslavljenju, upravo zato jer je bila neznatna, ponizna i gladna za Bogom. To treba da bude i naš put, draga braćo i sestre. Neka naš put ne bude pun oholosti, nego put poniznosti.

Dovoljno je prepoznati da to što jesmo nije plod naših zasluga, nego je Božji dar i da sve to od Boga imamo. Gospa je velika, veća od svih žena i od svih ljudi, jer je jedina imala privilegiju biti majka Božja, ali ona se prizna kao mala i neznatna. – naglasio je između ostalog u svojoj propovijedi velečasní Milan Sima. Na kraju misnog slavlja domaćin, vlč. Petar Rebedžila, čestitao je vjernicima blagdan Velike Gospe i zahvalio se svim svećenicima koji su uveličali svetkovinu Velike Gospe u Karaševu.

Uoči kirvaja, karaševski knez Petar Bogdan i zastupnik Hrvata u Rumunjskom Parlamentu Slobodan Gera su povodom blagdana Velike Gospe i seoskog kirvaja svim mještankama i mještanima Karaševa poželili sve najbolje za obaj blagdan, a njihovim gostima da se ugodno osjećaju u našem selu. Kirvaj je i ove godine privukao u rodno selo mnoge Karaševce, danas razasute po svim stranama Europe.

Povodom kirvaja, u centru Karaševa priređeno je i pučko veselje te je u centru sela pokrenut tradicionalni karaševski danac. Za dobro veselje i ugodnu atmosferu pobrinuo se orkestar Mario Miloš, a mlada nada domaće glazbene scene Adelina Maria Ifca ponovo je sa svojim glasom oduševila mnogobrojnu publiku. Napomenimo da je troškove za muzičku formaciju pokrilo Zajedništvo Hrvata, a uopće je poznato da naša organizacija već godinama financira iz svog budžeta muziku na kirvajima u svim našim karaševskim mjestima.

Lina Tincul

KARAŠEVSKA ZORA LA PROETNICA

După doi ani de pauză, în perioada 25-28 august 2022, în Piața Cetății medievale din Sighișoara s-a desfășurat cea de-a XVIII-a ediție a Festivalului Intercultural ProEtnica.

Festivalul a fost organizat de Asociația Centru Educațional Interetnic pentru Tineret (IBZ) în colaborare cu Departamentul pentru Relații Interetnice al Guvernului României și Consiliul Județean Mureș.

Deschiderea oficială a avut loc joi după-amiază, cu participarea oficialităților centrale și locale. „Când muzele vorbesc, armele ar trebui să tacă!” – a spus, în mesajul său, directorul Festivalului, Volker Reiter, „Misiunea festivalului, a adăugat el, este una simplă: promovarea și consolidarea păcii interetnice în România, în Europa și în toată lumea”. Despre Festival au mai vorbit, la deschidere, Lacziko Enniko Katalin, secretar de Stat la Departamentul Pentru Relații Interetnice al Guvernului, Irina Cajal-Marin – din partea Ministerului Culturii, Iulian Sârbu, primarul Municipiului Sighișoara și Meto Nowak, reprezentantul Ministerului Științei, Cercetării și Culturii al Landului Brandenburg, Germania.

Programul artistic a cuprins momente de dans și muzică tradiționale, susținute de ansambluri ale minorităților naționale, care au putut fi urmărite pe scena din Piața Cetății. Prin spectacole muzicale, dansuri, parade ale costumelor populare și obiceiuri specifice, minoritățile etnice au prezentat principalele componente ale vieții sociale, culturale și

spirituale ale culturii pe care o reprezintă. Minoritatea croată a fost reprezentată de ansamblul „Karaševska zora”, aflat sub egida Uniunii Croaților din România, și care participă an de an la acest festival. Repertoriul ansamblului a cuprins dansuri reprezentative pentru minoritatea croată, iar melodiile interpretate au evidențiat frumusețea folclorului și a tradițiilor specifice comunității croate din România.

Despre localitățile carașovenesti din județul Caraș-Severin, dar și despre unicitatea portului popular al minorității croate au vorbit și organizatorii festivalului: *“PĂSTRĂTORI AI TRADIȚIILOR. Numiți și „croații din Banatul Montan”, CARAȘOVENII sunt un grup etnic slav compact, pe care îl întâlnim în două comune de la intrarea în Cheile Carașului - respectiv Carașova și Lupac. KARASEVSKA ZORA (sau Zorile Carașovei) este ansamblul care i-a încântat pe oaspeții Sighișoarei ediție de ediție, la Festivalul Proetnica, reprezentând Uniunea Croaților din România. Muzica, dansul și mai ales portul lor tradițional uimesc prin unicitatea și măiestria execuției, de la pieșele de îmbrăcăminte de pânză bleu, scrobite, plisate mărunt (în cazul poalelor costumului femeiesc), la cojoacele cusute cu fire colorate și până la cununile brodate cu fir de pe creștetul femeilor, moștenite din neam în neam.”*

Lina Tincul

